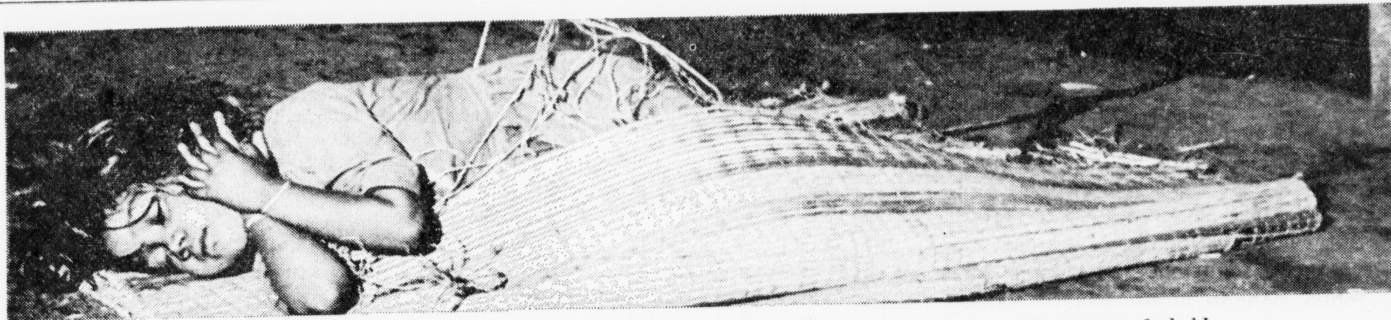

En lille pige sover på sin måtte i Bombays gadesnavs. Millioner af indere er tvunget til at tilbringe natten under samme forhold

Regnens udebliven har skabt en katastrofe-situation

Millioner i Indien ramt af hungersnød

INDIENS nye premierminister, fru Indra Gandhi, erklærede forleden, at levnedsmiddelsituationen er hendes lands største interne problem. Eller sagt med andre ord: millioner af indere trues i disse uger af hungersnød.

Mangel på mad er ikke noget nyt, specielt ikke i de økonomisk underudviklede lande. Den fungerende direktør for FNs levnedsmiddel- og landbrugsorganisation FAO, professor Otto Ernst Fischnich, sagde i et foredrag i forrige uge, at ca. 400 millioner mennesker verden over sultar. Det er nær ved 15 procent af Jordens befolkning eller henimod Europas indbyggertal. Professor Fischnich sagde videre, at omkring halvdelen af menneskeheden — 1500 millioner mennesker — i deres daglige kost sparer en række vigtige næringsstoffer.

Den stadige risiko

For det overbefolkede Indien med sine 480 millioner indbyggere har hungersnød altid været en risiko, man måtte tage med i betragtning. Indiens samlede fødevarerproduktion var i dette finansår planlagt til 92 millioner ton. Den ventes nu ikke at overstige 78 millioner ton. Alene den vigtige ris-høst er 6 millioner ton mindre end

ventet. Og samtidig øges befolkningsoverskuddet i øjeblikket med omkring 1100 i timen døgnet rundt.

Der er indført rationeringer over det meste af landet. Hvad det betyder fremgår f. eks. af, at den voksne befolkning i staten Kerala nu kun får 120 gram ris daglig. Det er mindre end en tredjedel af en arbejders normale daglige behov. Og det er ikke mange, der har råd til at købe de dyre levnedsmidler. Arbejdernes realloøn er næsten ikke steget i de sidste 10 år, idet prisstigninger har opædt lønforhøjelserne. Det er igen baggrunden for den bølge af strejker og uroligheder, der har skyllet hen over landet. Situationen skærpes af den stadigt alvorligere levnedsmiddelkrise.

Akut nød

Den udeblevne monsun-regn har medført en tørke af et omfang, der varsler katastrofe. Flere hold af amerikanske levnedsmiddeleksperter rejser i øjeblikket rundt i de værste ramte stater for at danne sig et overblik over situationen med henblik på en forøget hjælp fra De forenede Staters overskudslagre. Disse eksperter erklærer, at millioner af indere befinder sig i akut nød. Alene i staten Rajasthan med nogle og tyve millioner indbyggere

re, kommer de 7 millioner ind under denne betegnelse. Tysken har også ødelagt store dele af årets anden høst, »vinterhøsten«. Det er først og fremmest hvedesituationen, der her bliver kritisk. Hårdt ramt er det vestlige og centrale Indien. Grænsestaten (mod Pakistan) Punjab, der normalt regnes for Indiens »kornkammer«, lider stadig under eftervirkningerne fra den korte krig mellem Indien og Pakistan. Idet det var umuligt at så hvede i tide

Vand- og kraft-mangel

Indiens trænger til at hjemmefronten forges af den omstændighed, at der i den forløbne vinter faldt betydelig mindre sne end normalt over Himalaya-bjergene. Resultatet har været meget lidt vand i floderne, og det har igen haft indflydelse på kraftproduktionen. Nogle kraftværker har været helt standstol, og mange steder er elforsyningen nedskåret med 25-50 procent.

Den manglende regn — kun to femtedele af det normale — har allerede medført store vanskeligheder for vandforsyningen, især til de store byer. Forsyningsminister Subramaniam forudser, at Indien meget snart vil stå over for vandmangel i katastrofalt omfang.

Femårsplanen udskudt

Samtidig med at industrien mangler elkraft, må den se i øjnene, at den import af råvarer, maskiner og reservedele, der i forvejen var nedskåret til et minimum, nu yderligere indskrænkes. Arsen nu manglen på udenlandsk valuta. Det betyder ny produktionsnedsættelse og større arbejdsløshed.

Indiens fjerde femårsplan skulle være trådt i kraft den 1. april, men den er foreløbig udskudt et år — bl.a. fordi det har været svært at få et overblik over, hvad man kunne regne med i udviklingshjælp. For den 3. femårsplans totalperiode modtog Indien alene fra vestlige lande 5.400 millioner dollar som bistand.

Den hjælp, man nu først og fremmest har brug for, må komme hurtigt. Det gælder daglig mad til millioner, der lever på grænsen af hungersnød — eller endog har passeret denne grænse. Indtil nu har USA fra sine overskudslagre sendt 500.000 ton hvede om måneden til Indien, hvad der i perioder har blokeret de indiske havne. Nu har præsident Johnson givet den indiske regering løfte om at tredoble leverancerne. Det største problem

Ris-rationer på under en tredjedel af en arbejders normale forbrug i et land, hvor befolkningsoverskuddet øges med 1100 i timen døgnet rundt

Af OLE SMITH

i denne forbindelse synes at være lossekapalet i de indiske havnebyer.

Næsten halvdelen er børn

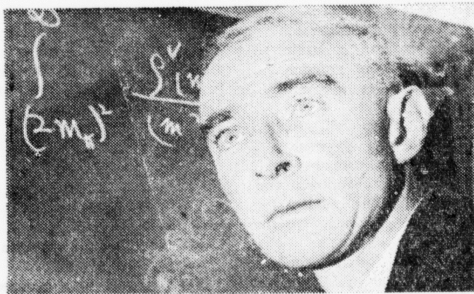
På længere sigt vil Indiens levnedsmiddelproblem kun kunne løses gennem en dybtgående modernisering af landbruget med anvendelse af kunstgødning i langt større udstrækning end nu. USA har for nylig bevilget Indien et lån på 50 millioner dollar til indkøb af kunstgødning. Den amerikanske hjælp var i øvrigt standstol som en økonomisk sanktion under den indisk-pakistanske krig.

Brug af kostbar udenlandsk valuta — låne skal jo tilbagebetales — til bl.a. indkøb af kunstgødning har imidlertid kun stærkt begrænset tidsmæssig betydning. En virkelig lettelse opnås først, når Indien er blevet i stand til selv at producere kunstgødning fra fabriker over hele landet. Det vil samtidig lette valutastationen.

Men rent øjeblikkeligt gælder det om at bekæmpe hungersnøden, der i høj grad rammer den opvoksende generation. Af Indiens 480 millioner indbyggere er 45 procent under 15 år. Det tilsvarende procenttal for USA er 25 og for Europa 20.

Grimme ting vil ske

ATOMFYSIKEREN J. Robert Oppenheimer holdt i 1962 tre forelæsninger, der nu er udkommet i Gyldendals Uglebogsserie med titlen »Den flyvende trapez« (88 s., kr. 8,75). Det forekommer mig, at der ikke er meget nyt i disse betragtninger. Forelæsningerne om rum og tid og atom og felt er atomfysik historie og kunne være skrevet for år tilbage. I sidste afsnit, »Krig og nationerne«, er det krigs- og atombombehistorie, således som Bohr og Oppenheimer og efterhånden mange andre allerede har fremsat det. Hertil kommer lidt vage og generelle spekulationer. De tilnærmelsesmuligheder, atomvåbenene har skabt, formålet med menneskets tilstedeværelse på Jorden og meget andet, er spørgsmål, som Oppenheimer rejser, men ikke besvarer — det er han — så lidt

Oppenheimer: Oversigt over en atomfysikers problemer

som nogen anden — i stand til. At fysikere har været med til at skabe denne tingenes tilstand, er han forlængst klar over, og at de muligvis ufrivilligt vil gøre ondt værre, får vi en hentydning til i en sætning, hvor han siger, at »fysikernes samfund givetvis ikke er mere frit for ondekab, for-

fængelighed og tænkbarhed end andre samfund; vi kan forvente, at temmelig grimme ting vil ske, og de sker».

Selv om der ikke er så meget egentlig nyt, er det en udmærket oversigt over problemerne set fra en atomfysikers standpunkt.

ESM

Det russiske behov for vestlige kulturprodukter

I DET FRANSKE »Le Figaro Littéraire« rapporterer Jacques Brice fra Sovjet, at de intellektuelle ikke længere har rumkøp som samtaltema nr. 1. Det, man diskuterer, er »den udenlandske bog«, man har hørt om, men ikke læst, fordi oplaget omgående blev udsolgt, eller fordi den endnu ikke er blevet oversat. I denne forbindelse kritiserer man skarpt, at en mængde partilitteratur udgives i kæmpeoplæg. De bliver jo bare liggende i boghandlernes lagre, og »det papir, burde have været anvendt til at udgive udenlandske værker i russisk oversættelse«. Stadig stærkere bliver kravene om at »fa del i nye produkter fra det vestlige kulturforbrug«, skriver Brice. Når et sådant produkt er tilgængeligt, bliver det bogstaveligt talt slugt. Brice fortæller som eksempel, at Saint-Exupéry's »Den lille prins«, som kom i et russisk forvekslingsoplæg på 15.000, blev udsolgt på nogle få

timer. Mauriacs og Simenons bøger er i det omfang de foreligget, genstand for samme glubende interesse.

Nobelprisen til Sjolokov har næppe dæmpet denne voldsomme interesse for udlandet. Den stilleflydende Dons forfatter nyder utvivlsomt stor paskønnelse, men de unge intellektuelle betragter ham som gammeldags og provinssig.

★
□ RICHARD COLLIERs »Dunkerque« er af Hasselbalch udsendt som billigbog. Der skete det mærkelige, at englændernes nederlag ved kanalkysten i maj 1940 blev en moralsk sejr og føles som den virkelige indledning til briternes sejr kamp mod Det tredje Rige, indtil den sejr blev vundet, der ene afgrer en krig — nemlig den sidste.